

hláská

ročník II, 1991/2

KAZNĚJOVSKÁ RYCHTA

O tvrzi nebo jakémkoli jiném typu opevněného sídla v Kaznějově (okr. Plzeň-sever) není v Sedláčkových Hradech, natož pak v nových Hradech kolektivu autorů, ani zmínka. Přesto v Kaznějově tvrz existovala a je dokonce doložena písemnými prameny. Ves Kaznějov byla původně zeměpanský majetek a kníže Vladislav ji v polovině 12. století daroval nově založenému klášteru cisterciáků v Plasích. Podle nejstarších řádových předpisů měli cisterciáci kolonizovat dosud neosídlenou krajinu vlastní prací na hospodářských dvorech – grangiích. Plasko však již bylo osídleno, a tak aby cisterciáci dostáli řádovým zásadám, rušili některé stávající vesnice a v jejich místech budovali své dvory, které se staly středisky hospodaření a správy plaského klášterství. Tak byla zrušena i vesnice Kaznějov a místo ní vznikl klášterní dvůr. Jasně to vyplývá z papežského potvrzení klášterního majetku z roku 1250, kde není Kaznějov uveden ve výčtu vsí, ale již ve výčtu grangií.

Ve 14. století plasští cisterciáci rezignovali na dosavadní způsob správy a hospodaření prostřed-

nictvím svých dvorů a některé z nich dokonce rušili a opět přeměňovali na vesnice: O takovém aktu se dochovala listina z roku 1346, kdy byl úkolem přeměnit klášterní dvůr Kaznějov na vesnici pověřen Petr, kralovický rychtář. Petr pocházel z německého zemanského rodu (erbu tří lilií uprostřed spojených dlouhými stonky) a byl osvědčeným lokátorem - pro klášter již založil ves Hubenov a později obnovil pustou ves Bor. Ve smlouvě z roku 1346 mezi opatem Jakubem a lokátorem Petrem jsou jmenovány jednotlivé objekty dvora, jako např: kamenná sýpka, chlévy, sklep a také "propugnaculum". Výrazy "propugnaculum" a "municio" (tvrz) jsou ve středověké latině částečně synonymy; zjednodušeně lze říci, že propugnaculum je tvrzí, která je zároveň součástí většího opevněného celku. Takový opevněný celek tvořila grangie - klášterní dvůr. Analogií je klášterní dvůr Třebekov - na plánu lokality v Ročence Klubu Augusta Sedláčka 1984 je "propugnaculum" zcela evidentní. Lokátor Petr rozměřil pozemky dvora Kaznějova na 16 lánů a usadil zde sedláky podle nákupního (emfiteutického) práva. Poddaní zabezpečovali robotou provoz ovčína, který zůstal v majetku vrchnosti. Za svou práci dostal Petr rychtářský úřad v Kaznějově se svobodným lánem a třetím dílem malých pokut, mohl si postavit mlýn pod panským rybníkem a z budov dvora mu připadla tvrz s chlévy. Ve smlouvě bylo také vymíněno, že kdyby Petr nechtěl zastávat rychtářský úřad v Kaznějově, mohl rychtu prodat, ale jen se svolením opata. Stalo se tak již v roce 1350, kdy kaznějovskou rychtu koupil Protiva z Volfštejna. Také smlouva mezi ním a opatem je zajímavá. Protiva se zavázal, že bude od poddaných vybírat úroky a odvádět je do kláštera, na vyzvání se musel ve zbroji dostavit do kláštera k jeho obraně a rychtu s pozemky mohl prodat jen se svolením opata a to jen

nesvobodnému člověku, nikoli šlechtici. Po Protivově smrti měla rychta připadnout klášteru a jeho případní potomci na ní neměli nárok. Protiva z Volfštejna se tak vlastně stal klášterním nápravníkem. Měl ještě od kláštera doživotně pronajatý dvůr Dub (zřejmě místech nynějšího Dubského mlýna u Ledců, okr. Plzeň-sever), specializovaný na chov koní. O zisk z podnikání se dělil s klášterem. Další majetek měl Protiva ve vsi Loze (okr. Plzeň-sever), kde roku 1376 daroval svůj dvůr klášteru. To je zároveň poslední zmínka o Protivovi z Volfštejna, který zřejmě brzy poté zemřel. Kdo byl kaznějovským rychtářem na přelomu 14. a 15. století není známo, ale podle výše uvedené smlouvy se jím stal asi některý z bohatších klášterních poddaných.

V roce 1418 získal rychtu v Kaznějově Hrdoň z Dubjan, ručitel na listinách plaského kláštera. Roku 1420 dal klášter svých devět vesnic (nikoli Kaznějov) do zástavy Něprovi Ducovi z Vavřín, purkrabímu na Nečtinách, Ondřeji Špalkovi ze Slatiny seděním ve Zvíkovci a Hrdoňovi z Dubjan seděním v Kaznějově za půjčku 800 kop grošů. Jmenovaní věřitelé vzápětí jednali s opatem a nabízel, že klášteru hned vrátí zastavené vesnice, propustí-li je opat z povinnosti ručení. Asi se tak stalo, a i kaznějovská rychta zřejmě připadla zpět klášteru. Hrdoň z Dubjan byl za husitských válek purkrabím na Radyni. Ještě v roce 1420 zastavil král Zikmund bratrům Hanušovi a Bedřichovi z Kolovrat několik plaských vesnic, mezi nimi i Kaznějov. Téhož roku zřejmě omylem zastavil další vesnice patřící klášteru spolu s Kaznějovem se dvěma ryb-

níky a forberkem (dvůr) bratrům Burjanovi a Janovi z Gutštejna. V roce 1427 získali Gutštejnové hrad Bělou, k němuž připojili církevní zástavy i s Kaznějovem, který nakonec získali na úkor Kolovratů. Kaznějov pak náležel 200 let k Bělé. Okolo roku 1555 byl rychtářem v Kaznějově blíže neurčený Petr, který měl v nájmu všechny pozemky po pusté vsi Újezdě v sousedství Kaznějova.

Kaznějov byl vrácen klášteru až v roce 1622. Rychta, na které seděl Augustin Bržinský z Poksdorfu, byla za třicetileté války vypálena. Opat Kryštof Tengler (1652–1666) ji přeměnil na poplužní dvůr, k němuž připojil všechny pusté pozemky ve vsi. Opat Engelken tento dvůr roku 1681 opět zrušil a příslušné pozemky prodal třem nově osedlým sedlákům.

Tvrz (propugnaculum, rychta, náprava, sedění, forberk a opět rychta) tedy prokazatelně existovala v Kaznějově do třicetileté války, i když její opevnění bylo asi v klidném 16. století zlikvidováno, aby nepřekáželo běžnému hospodářskému provozu. Budova mohla být pojata do nového dvora a pak mohla dále sloužit jako hospodářský objekt v některém selském dvoře. Je možné, že podrobný stavebně historický průzkum Kaznějova by ještě odhalil stopy po tvrzi nebo po ostatních objektech cisterciácké grangie.

Literatura: V: Kočka, Dějiny politického okresu Kralovického II, Kralovice 1932; K. Charvátová, Hospodářské dvory klášterů ve světle písemných pramenů, Archaeologia historica XII, 287 - 299, Brno 1987.

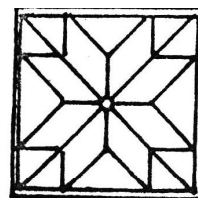
P. Rožmberský

Rekonstrukce staveb, statická zajištění,
stanovení vlastností materiálů

ING. VÁCLAV JANDÁČEK

projektová, konzultační a inženýrská kancelář

Favorského 1885 155 00 Praha - 5 tel. 55 40 37

HRAD RADYNĚ A BENEDIKT ŠULA

Zřícenina královského hradu Radyně tvořící dominantu Plzeňska se ve 20. letech našeho století stala hlavním objektem zájmu Spolku pro záchranu Radyně a Hůrky ve Starém Plzenci. V letech 1920-26 probíhala na hradě záchranná akce, kterou prováděl plzeňský stavitel Karel Štika pod patronací Státního památkového ústavu v Praze. Odborným vedením záchranných a výzkumných prací byl pověřen Václav Klein, z

jehož pera vyšla r. 1927 nevelká knížka (32 stran textu, 10 stran příloh) nazvaná Hrad Radyně.

V úvodu mluví autor o středověkých hradech obecně a zvláště o hradech stavěných Karlem IV. Pak uvádí popisy hradu Radyně od nejstaršího Heberova (Böhmens Burgen, Vesten und Bergschlösser 1844), přes přesnější a obsáhlejší popis Bernauův (Album der Burgen und Schlösser) a přes Hebera opisující popis Tučkův z roku 1880

až k popisu Sedláčkově (Hrady XIII, 1905): V Sedláčkově popisu hradu Radyně shledává Klein určité nesrovnalosti: "Historie je podána podrobně, ač i tuto možno ještě doplniti. Popis hradu a hradebního opevnění nesouhlasí se skutečností a faktickou možností: Kopíruje prostě půdorys Heberův, který nepovídá ničeho a jen tak namátkou do něho zakresluje několik zdi, aniž si všímá jejich skutečného půdorysu. Zato r. 1910 uveřejněný popis hradu Radyně od B. Šuly v plzeňské Nové Době (Benedikt Šula, Nová Doba 1910, č. 66-87) blíží se již pravdě. Šula, ač pouhý laik, jde k jádru věci. Nespokojuje se historií Sedláčkovou, nýbrž ji i někde doplňuje. Chybou ovšem je, že neuvádí prameny. Popisem hradu a jeho opevnění přibližuje se nejvíce skutečnosti. Škoda, že nebyl připojen plán, neboť není možno si často popisované představit, poněvadž se Šula nevyjadřuje dosti jasně. Nyní, kdy výzkumnou práci odkryli jsme celé opevnění, snáze porozumíme celému výkladu. Šula na hradě kopal a proto došel dále než Sedláček." Tolik Václav Klein.

Benedikt Šula, který v případě Radyně dokázal více než všichni jeho předchůdci, je osobou téměř neznámou: Od pamětníků z okolí jsem zjistil, že rodina Šulova bydlela za jeho mládí ve Chválenicích v čp. 53: Záhy se Šulovi přestěhovali do Losině. Tehdy se mladý Šula vyučil v sousedním městečku Starém Plzenci holičem. V mládí byl Šula postižen nějakým vážným pádem a zůstal hrbáčkem - nosil pelerinu a silně odkašlával. Jeho otec byl patrně hajným a proto se Šulovi přestěhovali z Losině do hájovny pod Radyní. Tam začal Benedikt Šula provádět

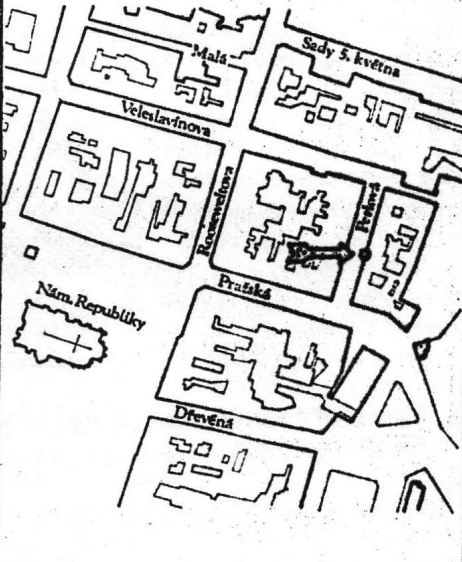
plzeňské historické

podzemí

ražby sklepů a chodeb od
středověku do současnosti,
studny a čerpací zařízení,
archeologické nálezy,
stavební prvky zaniklých
objektů,
ukázky výrobků středověkých
řemesel,
další zajímavosti

Plzeň - Perlová ulice č. 4 - 6
středa - neděle od 9.00 hodin
poslední prohlídka v 16.30 hod.
do 31.5. za snížené vstupné

svůj průzkum hradního areálu, jehož výsledky později uveřejnil v plzeňské Nové Době.

Je podivuhodné, jak se tento neučený laik obratně vyjadřuje ve svém popisu hradu a kolik cenných detailů tehdejší podoby hradní zříceniny a jejího důkladného opevnění, dnes již neznatelných, zaznamenal. Například: "Opevnění hradu tvoří val, nazvaný "šance", dle svahu půdy vysoký až 15 metrů, a příkop, původně hluboký, na třech stranách. Na valu znatelně jsou základy zdi, která se již dávno zřítíla; vnitřní stěna příkoru byla místy vzděna a stála na ni zeď se střelnami, dosud dobře znatelná". Pále je tu i cenný Šulův dohad o místě bývalého předhradí: "Na jižní straně hradu na prostranství před hájovnou, vystavěnou r. 1900, rozkládalo se předhradí. Zbytky zdí věže neb bašty nedaleko prastarého dubu, majícího v obvodu 4 m a stará nádržka na vodu vedle nové studně, z níž voda horem natočená dolem odchází, označují rozsáhlost jeho. Pravděpodobně zde byly dřevěné hospodářské budov a snad i zahrada na místě trávníku před hájovnou, již se až

do nedávna říkalo "Na parkáň":

Nejistil jsem datum Šulova narození ani smrti. Byl pohřben, okolo roku 1916 na chválenickém hřbitově za účasti "mláďenců a panen", z čehož lze soudit, že nebyl ženat. Snad se ještě podaří dopátrat něco bližšího o životě a práci tohoto zapomenutého průkopníka průzkumné práce na královském hradě Radyni.

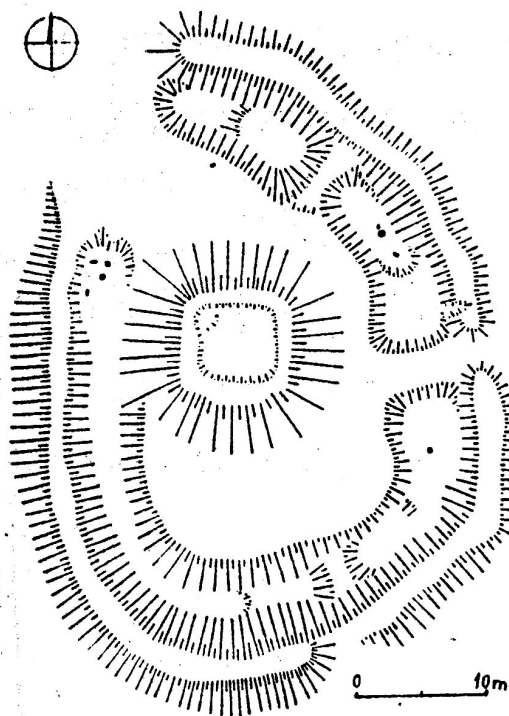
M. Němec

HENGST U ROŽMITÁLU P. TŘEMŠÍNEM - PŘEDSUNUTÉ OPEVNĚNÍ, REZIDENCE ČI NEDOSTAVĚNÝ OBJEKT ?

Na severním okraji třemšínského hře-bene, takřka uprostřed souvislého pásma brdských lesů, tvořících předěl mezi Rožmitálskem a Spálenopoříčskem; se nachází zaniklá fortifikace, ve vlastivědné literatuře tradičně označovaná

jako Kobyílí hlava či Hengst (Hengšt, Hinkšt, Hynšt). Památka byla známa již F. A. Heberovi (Heber 1843, 235), popisuje ji A. Sedláček (Sedláček 1897, 199; 1908, 213), F. A. Slavík (Slavík

1930, 86) a nejpodrobněji neznámý autor v příbramském Horymíru (Anonym 1880) rožmitálský učitel V. Matoušek (Matoušek 1948, 73-74; 1954, 153-154): Tvrziště je umístěno na SZ hraně k severu klesajícího výběžku, zakončujícího zhruba 3 km dlouhý, nad okolní krajinou převýšený hřbet se třemi nejvýraznějšími vrcholy: Třemšínem (827 m) v jižní části, se stejnojmenným hradem, Hřebenci (788 m) a Kobylí. hlavou (757 m). Lokalita je vzdálena 6,5 km ZJZ vzdušnou čarou od Rožmitálu, administrativně spadá do k. ú. Hutě p. Třemšínem, okr. Příbram.

Obr. Opevnění na Hengstu, okr. Příbram.
Stav z r. 1985, zam. a kresba autor.

Stavba je tvořena mohutným kuzelem centrálního pahorku o základně 16x17 m se zaoblenými rohy, na jehož vrcholu jsou patrné terénní náznaky obvodových zdí čtvercové stavby o straně 8 m. Zdivo z kamenů, spojovaných kvalitní vápennou maltou, bylo v J a Z části zřetelné ještě v r. 1880 (Anonym 1880). K pahorku se připojuje oválný příkop s valem o vnějších rozměrech max. 53x38 m, přerušovaný na třech místech úzkými vstupy, které jsou pozůstatkem Úpravy, pro-vedené za arcibiskupa Salm-Salma v 1. pol. 19. století (stejně jako vydláždění J svahu mottu velkými kameny). Příkop dosahuje největší šířky 7 m a hloubky přes 3 m (v j části). Opevnění neobtáčí mottu pravidelně. Na J straně vzniká mezi ní a příkopem obdélné prostranství (cca 18x8 m), pokračující do úzkého koridoru podél SV vnitřní hrany příkopu a ústící do opět se rozšiřující SZ části, kde, je však příkop i val nelogicky přerušen v úseku dlouhém asi 9 m.

Kromě 8 opracovaných, nijak výrazně neprofilovaných pískovcových kvádrů v Z a V části příkopu, patrně architektonických článků (Anonym 1880 jich uvádí 12) a "železných okovů", které se zde údajně našly někdy kolem roku 1850 (Hille 1913, 35) nejsou doposud z objektu známy žádné archeologické nálezy a žádné nebyly přes veškerou snahu učiněny ani při povrchovém průzkumu v r. 1985: Tento stav však může být způsoben i mocnou vrstvou kamenné destrukce, která překrývá interiér a svahy kamenné stavby, jak konečně prozrazují i stěny drobného neodborného výkopu v SZ části stavby.

K lokalitě se nevztahují žádné známé pramenové zmínky: Všichni výše citovaní autoři s výjimkou V. Matouška se přidržují domněnky, že objekt plnil pouze strážní funkci jako předsunuté opevnění 2,2 km vzdáleného Třemšína. Toto vysvětlení je jen stěží přijatelné, zejména vzhledem k neúměrné vzdálenosti obou objektů a členitosti terénu i značně obtížnému spojení mezi nimi. Navíc není jasné, z jakého důvodu by bylo nutno právě takto Třemšín ze severu zabezpečovat. Logičtější se zdá být souvislost Hengstu s cestou napříč brdským lesem, spojující Rožmitál s nejzápadnějšími částmi panství (Matoušek 1954, 154). Jedná se o vesnice Železný Újezd, Chynín, Čížkov a Přesín v dnešním okrese Plzeň-jih; o územním vývoji rožmitálského panství např. Slavík (1930, 74). Nejpravděpodobnější (zatím ovšem v terénu neověřený) průběh této spojnice můžeme rekonstruovat z Rožmitálu proti proudu Kotelského potoka až k jeho prameništi (tedy údolím bezprostředně severně od Hengstu), posléze stezka překonávala brdský hřeben a sestupovala k JZ, do sídelní enklávy výše jmenovaných vesnic. Středověkou cestu, případně i osídlení v údolí S od Hengstu ostatně dokládá i nález miniaturní středověké pokličky v těchto místech, momentálně nezvěstný, naposled uložený v OM Písek (Koppová 1975, 39). Tímto nálezem se dostáváme ke třetí možné interpretaci funkce a významu opevnění na Hengstu. Jižní - třemšínský - výběžek Brd totiž nejspíše nebyl ve středověku neosídlenou souvislou lesní plochou. Krom nedatovaných těžebně - zpracovatelských činností (poloha "Na skláři" mezi Věšínem a Teslíny, kutací práce na železnou rudu u Chynské hájovny a SZ od vrchu Na skalách apod.; Matoušek 1949; Píša 1966, 451) existovalo v prostoru Z od dnešního Hořejšího padrtšského rybníka až do husitských válek proboštví ostrovského kláštera (Kopáček 1930), JV od dnešní samoty Teslíny pak máme doloženu ještě v 16. století vesnici Na chvalovech (Nechvalov) a lze předpokládat snad i další (Matoušek 1940, 40). Předběžně tedy nelze vyloučit, že se zde nevytvořila ve středověku nějaká malá sídelní enkláva, blíže neznámé feudální

dominium, jehož opěrným bodem mohl být právě Hengst.

Nemůžeme však konečně opomenout některá fakta, vyplývající z průzkumu lokality - především absence nálezů a historických zpráv a neuzavřenost jejího opevnění. Eventualitu, že stavba tvrze nebyla vůbec dokončena, je nutno vzít v úvahu jako jednu z možností: Tato hypotéza je však spojena s řadou problémů, z nichž základní je ten, že dostatečně neznáme zákonitosti a postup budování objektů tohoto druhu. Nedokončené stavby drobných sídel stejného stavebního typu jako je Hengst byly zjištěny i jinde v Čechách (např. Ostrý, okr: Beroun - Durdík 1981, 126; Cejřov, okr: Chrudim - Sommer 1977, 25-26). Od Hengstu se však tyto objekty podstatně odlišují tím, že na jejich středovém pahorku nebyly zjištěny žádné stopy stavební činnosti - budování tvrze dospělo pouze do fáze úplného nebo částečného oddělení středové plochy od okolního terénu. Na Hengstu jsou naopak pozůstatky jakési mohutné středové stavby z kamene výrazně patrné. Pokud bychom tedy přijali domněnku, že tvrz je nedostavěná, museli bychom předpokládat současné budování jak kamenného stavení, tak obvodového opevnění, přerušené nedlouho před dokončením nějakou náhlou událostí. Opevnění na Hengstu je tedy bezpochyby objektem zajímavým a jakákoli budoucí zjištění ohledně jeho funkce, stavební podoby a datování budou mít širší význam pro studium středověkého osídlení regionu.

Literatura: Anonym 1880: Procházky po Brdech, Horymír X, č: 22 z 29: 5: Příbram; Durdík, T: 1981: Ostrý, k. ú. Rpety, okr: Beroun, BZO 1976/77, 126; Heber, F. A. 1843: Böhmens Burgen, Vesten und Bergschlösser Prag; Hille, J. P. 1913: Třemšín: Nárték historicko-místopisný. Rožmitál; Kopáček, L. 1930: Benediktinský proboštsví sv. Jana Křtitele v Teslině, časopis katol. duchovenstva LXXI, 541-51; 717-40; Koppová, E. 1975: Hutě p. Třemšínem, BZO 1972, 39; Ma-

toušek, V. 1940: Zaniklé osady na bývalém panství rožmitálském, Božeňsko III, č: 2, 39-40; - 1948: Pomístní názvy s přídavným jménem čertův atd. na Rožmitálsku, Božeňsko IV, č: 3, 73-74; - 1949: O dobývání železných rud na Rožmitálsku, Božeňsko V, č 4, 57-64; - 1954: Nálezy a lokality z prehistorie a historie Rožmitálska, Život Plzeňska č: 10 ze 30. 10., 151-154; Píša, M: 1966: Geneze železných rád na Příbramsku, Věstník Ústř. úř. geol. XLI, 451-456; Sedláček, A. 1897: Hrad, zámky a tvrze Království českého XI (Prácheňsko). Praha; - 1908: Místopisný slovník historický. Praha; Slavík, F: A: 1930: Rožmitál p. Tř: a jeho okolí. Praha; Sommer, P. 1977: Cejřov, o. Vrbatův Kostelec, okr. Chrudim, BZO 1974, 25-26.

K. Nováček

PŘÍSEČNICKÁ ŠANCE.

První zmínka o přísečnické šanci, která je uvedena v Livových Pramenech k dějinám třicetileté války (regesta fondu militare archivu ministerstva vnitra VIII., Praha 1951 - 1957) je až z 9. března 1639, kdy komisař Nikodem Jelínek psal českým místodržícím, že podle formana z Přísečnice Pleočnice se nepřítel přiblížil až na dohled k tamní šanci: Opevnění v Přísečnickém průsmyku, střežící jeden z průchodů Krušnými

horami, bylo snad zřízeno krátce předtím, možná v souvislosti s bitvou u Plavna.

Další zpráva pochází až ze srpna 1642, kdy velitel v přísečnické šanci naléhá na zdokonalení tamního opevnění, k čemuž by bylo třeba po tři neděle 20 mužů denně. Na obsazení šance žádá 50 mužů, aby mohl vy-těž hlídky ke střežení lesních stezek. V červenci 1643 nařizují místodržící hejtmanům Žateckého kraje, aby přísečnická šance i opevnění ostatních pohraničních

Západočeské muzeum v Plzni

Kopeckého sady 15, 301 50

Provádí na zakázku měření homogenity materiálů RTG paprsky na zařízení BALTOSPO. Vhodné pro RTG snímky archeologických nálezů, historických zbraní, ale i drobných průmyslových výrobků a pod. RTG snímky provádíme v krátké dodací lhůtě na základě písemné objednávky. Doporučujeme materiály ke snímkování předat osobně.

Cena za 1 snímek o rozměru:

10 x 40 cm 120,- Kčs

10 x 20 cm 90,- Kčs

10 x 30 cm 100,- Kčs

10 x 10 cm 85,- Kčs

Veškeré informace podáme na tel. čísle 019/37970

přechodů byla dokončena a obsazena mužstvem. Zmiňují se též o komandantovi v přísečnické Šanci Jakubu Teichnerovi. Vzápětí následuje zpráva, že práce na Šanci v Přísečnickém průsmyku byly již zahájeny a místodržící se zavázali opatřit železo k tomu potřebné. V srpnu píše místodržící krajským hejtmanům, že s opatřením dělníků a tesařů k práci na přísečnické šanci bude v době žní potíže. Místodržící se dozvěděli, že Šance není správně založena a ukládají proto hejtmanům, aby na dílo bedlivě dohlíželi. 22. srpna 1643 oznamuje lajtnant Kryštof Peichner kr. hejtmanům, že šance je na vnitřní straně z největší části dohotovena. V červnu 1644 lajtnant žádá, aby "knechti dostávali pravidelně své požitky a nebyli rozmrzelí ...": Vzápětí oznamují kr. hejtmané místodržícím, že přísečnický komandant byl napomenut, aby bedlivě střežil průsmyk i opevnění. Ze zprávy ze září 1644 se dozvídáme, že k dosavadním 29 mušketýrům v šanci bylo komandováno dalších 15; munice bylo v šanci velmi málo, královskými městy nebyl vyplacen žold a vojáci trpěli nouzí. Krajští hejtmané zařídili, aby byla do šance zavedena voda. Týž měsíc píše purkmistr a rada města Chomutova místodržícím, že přispívání na mužstvo v přísečnické šanci zajišťují jen s velkými potížemi a že zde má být posádka ještě rozmnožena. Prosí, aby byli zůstaveni při předešlém počtu mužstva, protože nemají valného mínění o vojenském významu opevnění, jímž 11. listopadu 1643 pronikla silná švédská partaj a vyplnila Chomutov. Koncem září 1644 si čeští místodržící přejí, aby k dosavadním 44 knechtům v přísečnické šanci bylo přibráno dalších šest. Vydržovat je budou jako dosud města Žatec, Chomutov a Kadaň.

24. 12. 1644 nařizují místodržící krajským hejtmanům, ať zasekají lesní cesty a do přísečnické šance ať vloží též lesní personál z okolí a veliteli ať uloží, aby tuto důležitou pozici bránil ze všech sil. Rozkaz o zesílení posádky však přišel pozdě, neboť šance byla 25. prosince v 10 hodin dopoledne dobyta. Nepřítel útočil třemi jízdními pluky a 500 dragouny - 17 mušketýrů padlo, ostatní byli zajati. Šance je obsazena 50 nepřátelskými vojáky, stejně jako přísečnický

zámek. Toto vylíčení události v Přísečnickém průsmyku krajskými hejtmany však místodržící nepovažovali za pravdivé, neboť dostali o průběhu akce jinou zprávu. Počátkem roku 1645 proto probíhalo vyšetřování - ze zprávy správce král; přísečnického panství z února se dozvídáme, že opevnění v průsmyku bylo na Torstenssonův rozkaz zapáleno a zničeno. Krajští hejtmané v březnu ohlásili, že opevnění je úplně rozmetáno a že bývalý velitel Šance Zachariáš Koch byl zatčen a uvězněn na zámku v Mostě. Podle výpovědi Jindřicha Fleissnera, bývalého desátníka v přísečnické šanci a dalších zatčených vojáků, vyslal Koch Švédům vstříc 15 mušketýrů, kteří měli při styku s nepřítelem vystřelit a stáhnout se zpět do Šance. Ti však uslyšeli střelbu od šance, a když se k ní vrátili, byla již obsazena Švédy. Z dalších výpovědí vyplývá, že se Švédové prosekali lesy vpravo od průsmyku, vnikli do Přísečnice a odtamtud se přiblížili k opevnění. Poslední zmínka ve výše zmíněném prameni o přísečnické šanci, z níž se dozvídáme i něco o její poloze, je v dopise král: hejtmana v Chomutově a Přísečnici z 11. 4. 1645; píše hejtmanům žateckého kraje mimo jiné, že přísečnický komandant vybíral královské clo a že opevnění je vzdáleno od lidských obydlí čtvrt míle.

Bývalé královské horní město Přísečnice s okolními třemi vesnicemi bylo v souvislosti s vybudováním rozsáhlé nádrže na pitnou vodu v letech 1969 - 1976 zlikvidováno; Nebyly-li případné zbytky přísečnické šance zatopeny, bude snad možné je ještě přesně lokalizovat.

V Livově Pramenech je ještě několik zmínek o dalších šancích. Tak například ze zprávy ze srpna 1620 vyplývá, že Mansfeldovo vojsko dobývalo šanci u Volar, kterou nepřítel vydal 29. července a že pak bylo rozhodnuto zaútočit na opevnění císařských u Želnavy, ale útok na želnavskou šanci byl odvolán. V září 1620 dostali hejtmané Litoměřického kraje příkaz, aby dali na příhodném místě u Labe proti Děčínu zřídit šanci. V dopise král. rychtáře ve Znojmě ze 3. listopadu 1623 se mluví o dělnících pracujících na opevnění u Věstonic. V květnu 1637 se mluví o Šanci u České Kamenice, kde se chtěl bránit Zdeněk z Kolovrat. V červnu

1644 se připomíná chrastavská šanci které, měla být zásobována z Mladé Boleslavi. Je vzpomenu-
ta již v listopadu 1643 v seznamu pevných míst
Litoměřického kraje jako chrastavský pas. V led-
nu 1643 se činí zmínka o šanci u Králík a od
dubna do října 1644 probíhalo šetření o výdajích
Anny Magdaleny roz: z Lobkovic, vévodkyně

saské, které měla v souvislosti s vybudováním
krompašské Šance.

Dále uvádí V. Liva několik zmínek o šan-
cích u Bílé Hory a na Vyšehradě a množství úda-
jů o opevňování měst (Prahy, Plzně, Chebu, Č.
Budějovic, Tábora a dalších) a hradů, jako napří-
klad Orlíku, Zvíkova nebo Hluboké.

P. Rožmberský

NOVÉ TURISTICKÉ ZNAČKY

Po zrušení hraničního pásma byla rozšířena
sít' turistických značek i na území dosud nepří-
stupná. Protože ze jedná o míst z mnoha důvodů
zajímavá (mimo jiné též zde leží dosud nepří-
stupný hrad Starý Herštejn a záhadné místo na
Pleši), uveřejňujeme nové turistické značky na
Železnorudsku a Chodsku:

Železnorudsko:

Červená: železná ruda nám. - Alžbětín - pomník
A. Kašpara - Čertovo jezero - Černé jezero - Pila
strž - Stateček p/Ostrým - Pod Lovečnou -
Lomnice - U zadních chalup - Chodská Úhlava -
Svatá Kateřina - Přední Fleky - Liščí - Liščí Háj -
Orlovice (41,5 km)

Modrá: Hojsova Stráž ČSD hamry - Pod Stateč-
kem - Stateček p. Ostrým (14,5 km)

Modrá: Pajrek - Suchý Kámen - Pod Hraničářem
- U zadních chalup rozc. (6 km)

Zelená: Pomník .A. Kašpara - Železná Ruda roz-
cestí - Žel. Ruda ČSD (2 km) pokračuje na
Šmauzy

Žlutá: Pod Statečkem rozc. - Bílá strž rozc. - Bílá
strž - Vodopád (1,5 km)

Chodsko:

Červená: Česká Kubice - Capartice - Vranovské
sedlo - Starý Herštejn - Závist - Rybník - Pleš -
Železná.

Modrá: Pec p/Č. - Horizontálka (4 km)

Modrá: Rozcestí p/Č - Lísková (7 km)

Zelená: Rozcestí p/Č. - Dlouhá skála - Tři znaky
Bystřice - Rozcestí u české studánky - Folmava
(5 km)

J. Horák

Z hradů, zámků a tvrzí

Skupina studentů z Jaroměře téměř úplně
vykácela a vyklestila porost na hradě Rotemberk
u Velichovek. Je nyní přístupný a přehledný.

Zámeček v Lužci u Drahonice (okr. Louny) i
s věží bývalé tvrze koupili manželé Kalašovi z
Kadaně. Objekty, využívali barrandovští filmaři,
kteří zde napáchali značné škody. Zámeček s
propadlou střechou chtějí Kalašovi opravit, na-
stěhovat se sem a zřídít z objektů zájezdní hosti-
nec s ubytováním.

Naši i zahraniční turisté si od dubna budou
předem objednávat vstupenky hrad Karlštejn a na
zámek Konopiště pouze u čs. pobočky německé
cestovní kanceláře IFB. Náhodní návštěvníci
obdrží vstupenky přímo v objektech.

Dne 20. 10. 1990 byl v Havlovicích nad
Úpou založen spolek pro záchranu hradu Vizm-
burka. Jeho cílem je oprava, zpřístupnění a vhod-
né využití hradu. První akcí spolku bude zajištění

architektonické studie záchrany hradu. Kontaktní
adresa: dr. Z. Lochman, Na Zderaze 5, 120 00
Praha 2.

V prosinci 1990 se zloděj s horolezeckým
výcvikem dostal po hromosvodu do zámku v
Opočně, kde odcizil obrazy v hodnotě 340000
korun. Při prodeji lupu byl zadržen a podařilo se
mu prokázat také krádež obrazů ze zámku v Ná-
chodě.

Vlastník zámku v Luhově (okr. Plzeň - se-
ver) se spojil se švýcarskou firmou s cílem pře-
budovat objekt na penzion.

Podobný účel má mít i přestavba zámku v
Boru u Tachova, který získala akciová společnost
Ekotrans Moravia.

Skupina historického šermu provádí zabez-
pečení sklepů pod palácem hradu Kumburku.

ŠUMAVA

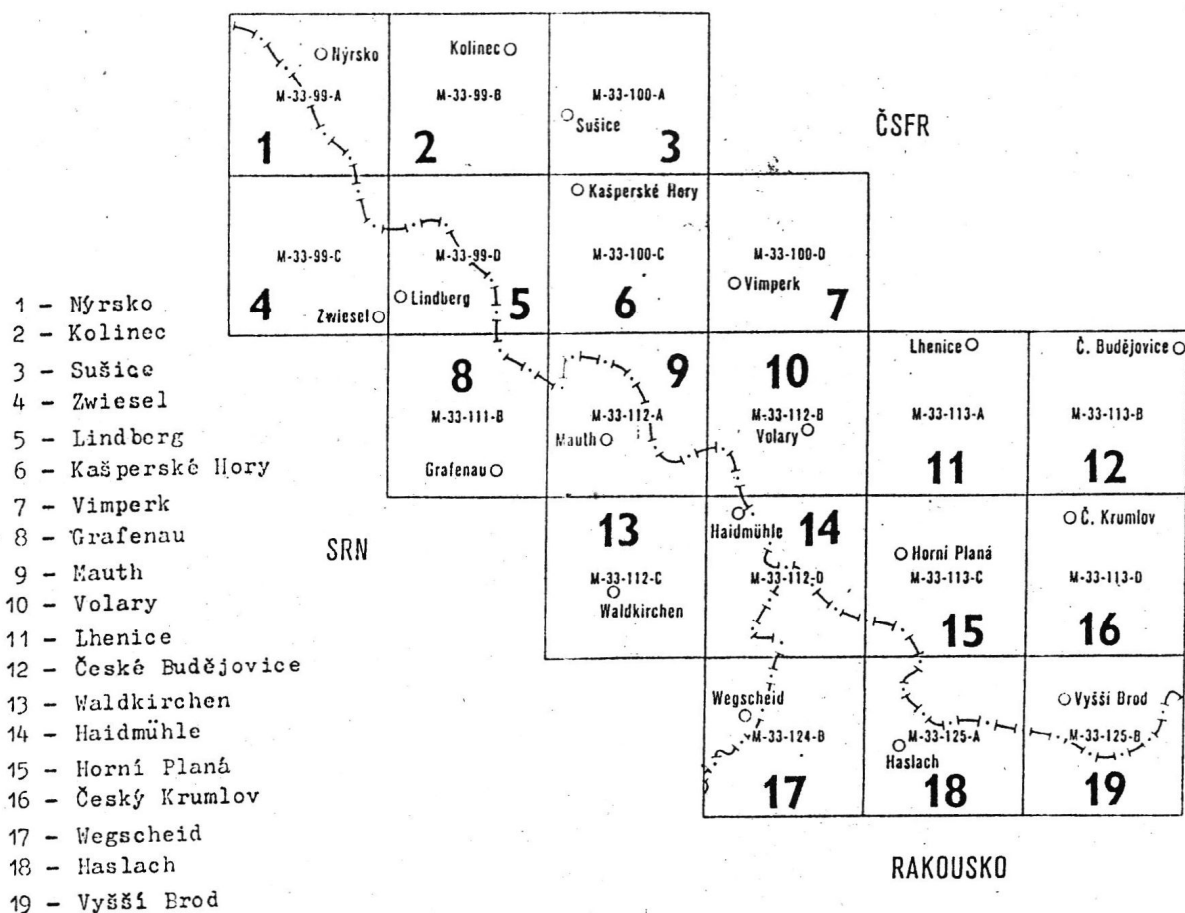
soubor vojenských topografických map

Vojenský zeměpisný ústav a nakladatelství Naše vojsko společně připravily pro zájemce soubor devatenácti vojenských topografických map v měřítku 1 : 50 000, které pokrývají rozlehle území od Železné Rudy až po České Budějovice a Vyšší Brod: Zachycují pás území po obou stranách hranice ČSFR se SRN a Rakouskem v šířce přibližně padesáti kilometrů.

Každý list vojenské topografické mapy, zobrazující území o velikosti přibližně 18 x 18 kilometrů, byl doplněn pouze nejnútnejšími turistickými značkami, což dovolilo zachovat původní charakter mapového listu. Jedná se celkem o šestnáct značek, které označují městské památkové rezervace, významnější architektonické památky, rozhledny a místa s výhledy, hotely, ubytovny, kempy, tábořiště, koupaliště a parkoviště, rekreační střediska letní a zimní, hraniční přechody s dobou provozu a určením pro pěší nebo dopravu, hranice CHKO a okresní města.

Ve své podstatě se jedná o první soubor vojenských map, který je po více než čtyřiceti letech opět předkládán veřejnosti.

Jelikož výše nákladu tohoto vydání jednotlivých mapových listů je prozatím omezená, doporučujeme zájemcům, aby si je objednali na níže uvedených adresách. Každý mapový list bude prodáván za cenu 15,— Kč. Jednotlivé mapy budou v prodeji od dubna tohoto roku. Do objednávky uveďte číslo a název mapy a počet kusů této mapy, který žádáte (např: Mapa Č: 1 - Nýrsko, 1 kus) Přehled všech devatenácti vydávaných map podává jejich soupis s přiloženým zobrazením kladu jednotlivých mapových listů.

Objednávky zašlete na jednu z těchto adres:

Prodejna nakladatelství NV, Dominikánská ul. 11, 304 87 Plzeň

Prodejna nakladatelství NV, 28. října č. 9, 110 00 Praha 1

ZPRÁVY Z KLUBU

KALENDÁŘ AKCÍ

20.	dubna	Pobočka Plzeň	vycházka (Nezvěstice, Pokonice, Vlčejn)
26.	dubna	Pobočka Hradec Králové	členská chůze od 18:00 v přísali hradeckého muzea
4. – 5. května		Pobočka Hradec Králové	výzkum na hradišti v Kostelci u Heřmanova Městce
9. – 12. května		Pobočka Praha	autobusový zájezd (jen při dostatečném zájmu viz zprávy z pražské pobočky)
--			
25.-26. května		Pobočka Hradec Králové	výzkum na hrádce Božanov u Broumova
8. – 9.června		Pobočka Praha	autobusový zájezd (alternativa pro termín 9.5.-12. 5. - podle zájmu)

RADA KAS

ZPRAVA O HOSPODAŘENÍ RADY KAS K 31. 12. 1990

Účet je veden odděleně pro jednotliv finanční aktivity Klubu podle účelů, ke kterým jsou peníze vybírány. Na jednom účtu jsou vedeny jako položky: Castellologica Bohemica, Hláška, fond Rady, fond pobočky Plzeň, ostatní.

Příjmy:

Převod z předešlé činnosti Klubu	1025,-
Nevyrovnané přeplatky	
zájezdů 89, 90	580,-
Castellologica Bohemica	
doplatky za CB I	2595,-
předplatné CB II	6450,-
Hláška (předplatné a prodej)	2470,-
Fond Rady .	1050,-
Přeplatky příspěvků	150,-
Fond pobočky Plzeň	1030,-
úroky	8,80
Celkem	15328,80

Výdaje:

Hláška	1210,60;
Kancelářské potřeby	
(obálky, známky)	467,-
Vrácení přeplatků 300,-	
Bankovní výdaje (složenky, poplatky za vedení účtu)	205,-
Cestovné (z fondu pobočky Plzeň)	100,-
Celkem:	2282, 60

Konečný stav:	13046,20
pokladní hotovost	333,-
účet	12713,20

Ing. Petr Mikota

DARY RADĚ

PhDr. F. Frýda - 20 Kč

pan S. Luft - časopis Plzeňsko 1926/2, který obsahuje články o Augustu Sedláčkovi

RNDr. Josef Miler - 50 Kčs;

SOUTĚŽ

Rada KAS se rozhodla vyhlásit soutěž pro začínající autory o nejlepší práci v oboru castellologie. Motivací je snaha rozšířit řady publikujících členů KAS. Soutěže se může zúčastnit jen ten, kdo ještě v odborných časopisech v daném nebo příbuzném oboru nepublikoval. Svou prvotinu označí heslem "Soutěž", čímž zároveň činí čestné prohlášení, že jde o jeho první odborný článek (může jít i o dvojici nebo kolektiv autorů). Článek by neměl včetně obrázků přesáhnout tři strany normovaného strojopisu. Soutěžní příspěvky přijímá redakce Hlásky do konce roku 1991. Po vypublicování všech příspěvků v Hlášce bude Radou vybrán nejlepší článek odměněn částkou 300 korun z prostředků Rady, příspěvky na druhém a třetím místě dárkovými předměty, které poskytne Západočeské muzeum v Plzni: Odhodlejte se a zkuste to !

Pobočka v Hradci Králové

Zápisy ze schůzí

12. 10. 1990 - ustavující schůze

V úvodu seznámil ing. J. Slavík přítomné s novou situací KAS po členské schůzi 2. 10. 1990 a s návrhem stanov.

Po diskusi byl schválen plán činnosti pobočky do konce r: 1990 zahrnující: stabilizaci členstva, přípravu sborníku prací členů pobočky, vytvoření seznamu ohrožených lokalit a organizaci dokumentačních a záchranných prací, výlety na hrady v okolí Chocně a na hrady v Adršpašsko - Teplických skalách. Byl zvolen výbor pobočky, revizní komise a zástupce do Rady.

Schválen byl plán činnosti na r. 1991:

- 1: Práce na soupise lokalit (kartotéka KAS)
- 2: Pomoc při zabezpečování hradů (Frymburk) a odstraňování náletových dřevin hradech (Rotemberk, Rýzmburk).
- 3: Příprava oXkursi na hrady v Rakousku ve Slezsku (Kladsko, Svídnicko).

7. 11. 1990

Zpráva o činnosti a doplnění plánu. Dr. Sigl nabídl jménem KMVČ Hradec Králové spolupráci (propůjčování prostor pro akce, možnost publikovat ve Zpravodaji KMVČ). Zároveň byla dohodnuta spoluúčast pobočky na zjišťovacím výzkumu na neznámém hrádku na Broumovsku.

8. 2. 1991

Účast 9 členů a 2 hosté. Dohodnut program na prvé pololetí, byl zvolen třetí člen revizní komise pobočky (dr. Sigl). Podepsána dohoda o spolupráci s hradeckým muzeem. Pobočka začala vydávat svůj informační list. Odhlasována výše členských příspěvků 30 korun, z toho 10 korun pro Radu KAS. Možno platit spolu s předplatným na Hlásku a CB II buď přímo pokladníkovi ing. Jaroslavu Černému nebo složenkou na konto pobočky (číslo konta: 159248-518 Česká státní spořitelna H. K.). Kdo nezaplatí do 5. března, musí poslat předplatné a příspěvek Radě do Plzně individuálně.

Upřesnění plánu pobočky na první pololetí 1991:

- čištění hradu Rotemberka u Velichovek: termíny 16. 3., 17. 3., případně i 30.3.
- výzkum na hradišti v Kostelci u Heřmanova Městce, termín 4.-5. 5., čas bude upřesněn později.
- výzkum na hrádce Božanov u Broumova: termín 25.-26. května, časový rozvrh bude upřesněn.
- výhled letních akcí - prozatím jsou jisté práce na Frymburku u Náchoda, délka cca 10 dní, termín bude upřesněn.
- exkurze - nebyla schválena, bude probrána na další schůzi

Další členská schůze je v pátek 26. dubna od 18. hodin v přísálí hradeckého musea. Program - plán akcí na léto a druh pololetí, přednáška o dokumentaci nálezů, Případně promítání diapozitivů, přijímání nových členů.

Tři obdobné regionální organizace projevíly zájem o společné vydávání sborníčku obsahujícího kratší práce z východních Čech. Očekáváme Vaše náměty a připomínky k tomuto návrhu.

Zpráva o exkurzi - Choceňské hrady.

První akcí královéhradecké pobočky Klubu

byla exkurze na Choceňsko. V sobotu 3. listopadu se ráno před osmou na nádraží Újezd u Chocně sešli sice jen tři zájemci - Slavík, Černý a Fišera, ale to nakonec nijak nevadilo. Trasa vedla z Újezda přes hradiště a tvrziště na Darebnice na hrad "Hlavačov", kde jsme zjistili čerstvé amatérské výkopy ve valu a u nich malý soubor keramiky (se silnou příměsí tuhy), datovaný později dr. Siglem z KMVČ do 2. pol. 13. stol. Následovalo hledání nově zjištěné polohy "Chlumeck" asi 400 m od Hlavačova (tvrziště ?) a pak krátká prohlídka hradu "Zítkov". Po červené jsme došli do Chocně a odtud podél Tiché Orlice na tvrziště "Hrádníky" u Pelin, poněkud poškozené stavbou chatky. Zpět do Chocně jsme dorazili právě včas k osobnímu vlaku do Brandýsa nad Orlicí. Tam už to bylo jednoduché - nejdříve kolem památníku Jana Amose Komenského na silně poškozené tvrziště Orlík a potom na hrad Brandýs. Hodinová, prohlídka hradu včetně nového objevu pravoúhlého nároží ve štítové zdi uzavřela vydařený den.

J. Č.

Pobočka v Plzni

Zápis z členské schůze pobočka KAS Plzeň dne
4. 3. 1991

Účast 16 členů, 3 hosté.

Úvodem shromáždění přednesl PhDr. Tomáš Durdík, CSc. přednášku "Hrady doby husitské". Věnoval se charakteristice doby, stavebníků, staveňišť a hradní architektury. S použitím diapozitivů představil lokality Oltářík, Nevdek, Starý Berštejn, Sion, Kalich, Kunětická Hora, Valečov, Skála (Vranov, Panteon), Drábské světničky, Klamorna, Kotnov, Zvíkov, Choustník.

1. Noví členové - přítomní schválili přijetí nových členů Klubu podle seznamu předneseného J. Novákem.

2. členské příspěvky - zůstávají ve stejné výši jako v r. 1990 (20,- příspěvek -10 pobočka, 10 rada; 20,- Hlásky; 80,- Castellologica)

3: Dr. Durdík informoval o naší nejstarší vlastivědné společnosti - Společnosti přátel starožitností českých. Asi 400 členů, příspěvky asi 30 korun, vydává obnovený časopis, kde je možno publikovat vlastivědné příspěvky. Informoval o možnosti stát se členem této společnosti. Bylo možno zakoupit publikace vydané touto společností.

4. Zájezd. Podle informací uvedené pražskou pobočkou. Při dostatečném počtu zájemců o cestu autobusem z Plzně, bude plzeňskou pobočkou vypraven autobus z Plzně. Zájemci o zájezd s dopravou z Plzně se přihlásí namísto v Praze na adresu pobočky v Plzni, která zařídí vše ostatní. Nehlásit se již pobočce v Praze!

(Cena 200 až 300 korun). Zájem nahlásí nejpozději do 20. dubna.

5. Výzkumy v létě - zatím nejsou uzavřeny smlouvy s investory: Až bude jasno, sdělí dr. Durdík ing. Z. Fritzovi, který informace rozšíří: Předpoklad je Křivoklát duben nebo květen na horním nádvoří (musí být hotové před turistickou sezónou) a dále červec. Jindřichův Hradec srpen, možná též část zjara.

Komberk - akce plzeňské pobočky KAS (vede dr. Břicháček) - první celý týden od víkendu do víkendu (od 3. do 11. srpna). Nehonorované s noclehem pod vlastním stanem. Bude upřesněno v další Hlásce.

- 6) Manuální činnost na Komberku.- lednových a únorových termínů se zúčastnili Čihákovi, Miler, Kabát, Mikotovi, Rožmberský, Brachtel. Odpracováno asi 120 hodin za celou zimní kampaň. Vyčištěn záp. svah k okraji lesíka a pruh podél úpatí včetně objektu v sev. rohu.

P.S. k počtu přítomných členů

Přednáška a schůze se poprvé konala v příjemném prostředí přednáškové síně národopisného oddělení Zpč. Muzea. Přestože Dr. Durdík je zárukou kvality a členské schůze zase tak často nebývají, překvapila slabší návštěva. Kde hledat příčiny? V neúplném oznámení v Hlásce bez udání hodiny (přitom pozvání vyšlo v úplnosti i v Nové Pravdě, Plzeňských novinách, v Plzeňském přehledu a snad i v městském rozhlasovém vysílání), v nevhodném termínu, sezóně chřipky, či ve vyčerpávající atmosféře doby, kterou právě prožíváme? Stanou se z členů členové korespondenti? Jen v Plzni a jejím okolí bydlí na 80 členů. Nutno přiznat, že by se do síně asi všichni nevešli; ale více nás přijít mohlo: Jedná se přece o Náš zájmový klub! Věříme, že jde o přechodně období s nepříznivou souhrou příčin a že život klubu opět процitne ze současné ho zadumání.

UYCHÁZKA

Na návrh Mezinárodní rady pro památky a sídla (ICOMOS) prohlásila v roce 1983 Organizace národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) 18. duben za mezinárodní den památek a sídel. Tento den mají svátek také všechny hrady, zámky a tvrze v celém kulturním světě.

K této příležitosti pořádá plzeňská pobočka KAS dne 20. dubna (sobota) tradiční vycházku, při které navštívíme tvrz v Nezvěsticích, zaniklou ves a tvrz Pokonice, tvrz v Žákavě a hrad Vlčejn. Vycházka je fyzicky nenáročná, vzdálenost mezi všemi lokalitami činí asi jen 7 km. Vezměte s sebou rodinné příslušníky nebo své známé; procházka při Úslavě prospěje každému. Vlak směr Plzeň - Nepomuk (Č. Budějovi-

ce) odjíždí z Hlavního nádraží v Plzni v 8.18, příjezd do Nezvěstic v 8.40 hod. Návrat v odpoledních hodinách vlakem ze Zdemyslic (14.08, 15.53, 17.12, 17.51) nebo autobusem z Vlčejna v 17.00 hod.

Pobočka v Praze

Zápis ze schůze pražské pobočky KAS
dne 23. 1. 1991

Účast 18 členů. Projednávány byly návrhy na klubovou činnost.

Dojednána byla vycházka po historických lokalitách mezi Brandýsem n/L. a Čelákoviciemi v sobotu 16. března a navržen vícedenní výlet na Kokořínsko s přespaním na hradě Housce v květnu nebo v červnu 1991.

Navržena byla soupisová práce objektů středověkých i mladších panských sídel a zejména diskutována možnost jejího počítačového zpracování. V této souvislosti upozorněno na nevídané možnosti zpracování takových a grafických údajů na počítačových zařízeních fy McIntosh: a jejich snadné publikovatelnosti. Debatován byl způsob uložení takového dokumentace a úvahy se dotkly také citlivého bodu jejího zpřístupnění a využitelnosti s vazbou na eventuální autorská práva apod.

V souvislosti s připravovaným uvolněním dosud tajných vojenských topografických map pro veřejnost byla konzultována náplň jejich, přetiskového doplnění informacemi turistického, vlastivědného či umělecko-historického rázu. O tato doplnění má velký zájem Vojenský zeměpisný ústav a v současné době má KAS možnost prostřednictvím svého člen jejich náplň ovlivnit.

Projednány byly také některé návrhy a připomínky ke sborníku Castellologica Bohemice, např. potřeba racionálnějšího využití papíru omezením rozsahu předpokladů před jednotlivými oddíly publikace, snížená čitelnost některých grafických příloh apod.

Návrh emblému na razítko pobočky byl pro malý počet návrhů prozatím odložen.

Tradiční autobusový výlet

Výbor pražské pobočky připravuje podle zájmu 2-4 denní výlet do pískovcové oblasti Kokořínska. V tamější turisticky atraktivní krajině se nalézá množství středověkých opevnění, panských sídel i jiných kulturních památek. Nocleh je zajištěn na hradě Houska - přespaní bude prosté, na dřevěné podlaze ve spacích pytlích, které si sebou přivezeme. Na Housce počítáme také se zevrubnou prohlídkou objektu, který je po dlouhá desetiletí širší veřejnosti uzavřen. Protože letošní pracovní kalendář poskytuje obvyklou možnost dlouhodobého souvislého volna v období určeném pro důstojnou oslavu slavných

májových dnů, organizátoři, sondující zájem, navrhuji pro uskutečnění výletu tyto dvě varianty:

1. čtyřdenní výlet ve dnech 9. – 12. května (čt.-ne.). Její úskalí spočívá v pátku 10. května, který je podle informací FMPSV normálním pracovním dnem. Řádní zaměstnaní účastníci by si museli na tento den vzít dovolenou. Cena podle předběžného propočtu je asi 160,- Kč.
2. dvoudenní výlet ve dnech 8: - 9: června (so.-ne.). Je sice zcela bez komplikací, ale také podstatně kratší: Předběžná cena asi 100,- Kč.

Členové Výboru prosí případné zájemce, aby své závazné přihlášky s uvedením příslušné varianty (možno i obě), počtem přihlašovaných osob a s vyjád-

řením k případné možnosti vyjet již předcházejícího dne odpoledne (st. 8.5. resp. Pá. 7. 6.) posílali do 20. dubna na adresu: Tomáš Tomíček, Mladé fronty 1620, 149 00 Praha 4. Zájemci o cestu z Plzně (viz zápis ze schůze plzeňské pobočky) na adresu klubu tj.: Klub Augusta Sedláčka, Františkánská 13, 301 12 Plzeň.

Redakce Hlázky

V Hlásce 1/1991 došlo ke dvěma nepříjemným omylům, za které se redakce upřímně omlouvá; Jednak nebyl uveden přesný začátek schůze plzeňské pobočky dne 4. 3. za druhé v záhlaví bylo uvedeno vročení 1990.

INFORMAČNÍ ČÁST

Nabídka publikací ZČM v Plzni.

Sborník Západočeského muzea v Plzni - historie V. Cena 20 Kčs. Z obsahu: J. Bašta. D. Baštová: Slovan-ské osídlení v povodí horní Radbuzy. F. Frýda: Typologie středověkého skla v Čechách od 13. do konce 15. století. Neobvyklé keramické tvary ze sídliště nynické skupiny v Tlučné. P. Rožmberský: Hově zjištěná tvrz u Únětic. P. Rožmberský: Tvrziště u Hořehled.

Sborník Západočeského muzea v Plzni. - historie VI. Plzeň 1991. Cena 20 Kčs. Z obsahu: M. Hus: Plzeňská mincovna ve středověku; F. Frýda - V. Rožmberská: Středověké odpadní jímky z Kašperských Hor (příspěvek k chronologii středověké keramiky jihozápadních Čech); Z. Hazlbauer – F. Frýda: České roho- vé reliéfní kachle 15. století.

Uvedené publikace, stejně jako publikace nabídnuté v Hlásce 1991/1, jsou v omezeném množství ještě k dostání na adrese: Západočeské muzeum v Plzni, knihovna, Kopeckého sady 15, 301 50 Plzeň:

Archaeologia historica 14/1989; známý sborník příspěvků konference Středověkých archeologů. Cena 80,- Kčs., objednávky zasílejte na adresu: Městské muzeum, Na Hrádku 464, 250 28 Čelákovice.

Po dlouhé odmlce opět spatřil světlo světa sborník Krkonoše-Podkrkonoší (Trutnov 1989), vydávaný Muzeem Podkrkonoší v Trutnově (naposledy vyšel v roce 1983). Osmé číslo sborníku přináší několik článků castellologickou tematikou. V práci V. Wolfa Ar-

cheologické výzkumy na Trutnovsku letech 1966-1986 a jejich přínos k poznání dějin regionu, jsou soustředěny informace o výzkumech (a bibliografie) lokalit: Bolkov u Litče, Bradlo u Hostinného, Břečštejn, Hajnice (Něm. Brusnice), Horní Vlčice, Choustníkovo Hradiště, Poříčí u Trutnova - Schlossberg, Purkhybl u Černého Dolu, Radvanice - Zámecký vrch, Rechenberk, Trutnov - areál hradu, Velký Vřešťov - poloha Na hradě (najde o známý vřešťevský hrad), Vízmburk, Zálesí (Zálezly, Část Batňovic), Zátluky. Dále stojí za pozornost články V. Wolfa – J. Sigla - L. Jirásk: Anonymní opevněná lokalita v Hájnicí-Kyji, o: Trutnov, Z. A. Lochmana: Archeologické nálezy ze zaniklé tvrze v Datňovicích, o: Trutnov (řešící mimo jiné zmatky v díle Hradu, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku VI, str; 36 a 546-7 spojené s touto lokalitou) a nekrolog archeologa středověku A. Hejny a připojenou bibliografií z pera V. Wolfa. Zájemci si mohou sborník Krkonoše-Podkrkonoší 8/1989 v ceně 35 Kčs objednat na adrese: Muzeum Podkrkonoší, školní ulice č. 9, 541 00 Trutnov.

F. Musil

Inzerce:

Koupím slovník a učebnici latiny: J. Novák, Škroupova 6, 301 36 Plzeň.

Koupím Soupisy památek historických a uměleckých..., svazky: 21 - Mladá Boleslav (Bareš 1905); 32 - Trutnov (Šimák 1909); 33 - Písek (Soukup 1910); 41 - Krumlov I; (Mareš-Sedláček 1918), 42 - Kaplice (Cechner 1921 českou verzi), 43 - Elbogen (Gnirs 1921); 50 Tepl und Marienbad (Gnirs 1932) a Reichenberg (Kühn 1934). PhDr. Tomáš Durdík CSc, Bubenečská 10, 160 00 Praha 6.

HLÁSKA, Zpravodaj Klubu Augusta Sedláčka, šéfredaktor Petr Rožmberský, adresa redakce:

Klub Augusta Sedláčka, Františkánská 13, 301 12 Plzeň. Vydává Klub Augusta Sedláčka.

Registr. pod značkou OK ZKNV 25/90. Tiskne Ofset, tiskařské výrobní družstvo, nám. Krále Jiřího z Poděbrad 5, 350 02 Cheb. Cena výtisku 5 Kč. Číslo dáno do tisku 20. 4. 1991.

Druhé nezměněné vydání, Plzeň 2024 – graficky upraveno